

Kakor poroča dunajska časnikarska posredovalnica „Wilhelm“, se je s podmorskim čolnom „St. XII“ vred potopil tudi njega poveljnik, linijski kapitan Egon Lerch. Kakor znano, je Lerch s svojim čolnom dne 21. decembra 1914 v otrantski morski ožini potopil z dvema torpednima streloma veliko francosko vojno ladjo. Kapitan Lerch je bil rodom Štajerc iz Gradca. Slava našim junakom!

Dne 12. avgusta se je pa, kakor pravi italijansko uradno poročilo, potopil naš podmorski čoln „St. III“ v južnem delu Adrije. Drugi častnik podmorskega čolna in 11 mož posadke je bilo rešenih in so prišli v italijansko ujetništvo.

Boj med čolnom „St. III.“ in sovražnimi ladjami.

Dne 12. avgusta zjutraj je naš podmorski čoln „St. III.“ napadel italijansko križarko in je oddal na njo dva torpedna strela. Križarka se je strelom izognila in je na to trčila ob čoln in ga poškodovala. Čoln se ni potopil, temveč je utekel. Italijanski in francoski torpedni rušilci so čoln zasledovali. V jutru dne 13. avgusta je francoski torpedni rušilec „Bisson“ izsledil naš podmorski čoln „St. III.“ in ga potopil.

Poveljnik Lerch piše svojemu bratu.

Poveljnik potopljenega avstrijskega podmorskega čolna „St. XII.“ ki je potopil dne 21. decembra lanskega leta v Jadranskem morju ladjo „Jean Bart“, je pisal svojemu bratu, predno je odplul proti sovražniku sledeče zanimivo pismo: „Težko pričakujem zaželjene ure, da bi mogel svetu pokazati, kaj vse morem storiti s svojim podmorskim čolnom. Le sreča mi naj bo mila, da bi se mogel približati sovražnemu brodogovju, ki se tako skrbeno ogiba naše morske obale in sovražnik bo videl, kaj vse zmore naše brodogovje.“ Junaški častnik je svetu vnovič pokazal, da preveva našo mornarico junaški duh Tegethoffov. Za svoj junaški čin je prejel Egon Lerch visoka odlikovanja in njegovi, v Gradcu živeči materi-vdovi je došlo nebroj častilk.

Italijanski torpedni čoln se potopil.

Dne 10. avgusta popoldne je v tržaškem zalivu sovražni podmorski čoln zadal na mino in se tako potopil. Od posadke ni bilo mogoče nikogar rešiti.

Naši zrakoplovi napadli Benetke.

Dne 15. avgusta popoldne je naš zrakoplov metel bombe na štiri beneške pomorske utrdbe. Vse bombe, izvzemši ene, so se razletele v utrdbah samih. Pet italijanskih zrakoplovov je zasledovalo naš zrakoplov. Dva sovražna zrakoplova sta takoj ustavila zasledovanje, dva pa nekoliko pozneje in le eden je zasledoval našega notri do bližine istrske obale, nakar se je, ne da bi bil dosegel kaj uspehov, zopet vrnil. Kljub hudemu obstreljevanju od strani sovražnih vojnih ladij se je vrnil naš zrakoplov nepoškodovan.

Italijani o naših vojnih pripravah.

Italijanski časnikar Barzini poroča angleškemu listu „Daily Telegraph“:

„Izkušnje velike vojne so podpirale priprave Avstrijcev na avstrijsko-italijanskem bojišču. Avstrijci imajo na razpolago vse izbrane pripomočke moderne vojne. Napram temu dejstvu je bilo treba že sprva računati s potrpljenjem. Svet ob fronti je posejan z voličimi jamami in pred mnogimi postojankami so napravljene žične ovire na poseben način, da ležijo na tleh, tako, da jih sovražna artilerija ne more razdreti. Nevidne so; ko pa naskočimo, potegnejo avstrijski branilci vso napravo z vrvmi kvišku in ovire so nepoškodovane na svojem mestu, kjer bi jih nihče ne pričakoval. Včasih, ko krogle naših topov popolnoma dobro zadevajo, ali če se ima izvršiti skrivno premikanje naših čet, pa se avstrijske postojanke naenkrat zavijejo v goste oblake dima, ki ne pripuščajo pogleda. Na ta način so izpremenili najvažnejše postojanke v prave trdnjave. Ker naravnih branikov ni bilo dovolj, pomnožil je sovražnik umetne ovire do neskončnosti. Jeklo in cement, ograje z bodeče žice ter druge žičnate ovire, ki se razprostirajo kakor mreža orjaškega pajka čez pobočja, to so najznamenitejši pripomočki avstrijske vojne tehnike. Ceste za bojno fronto nikakor niso puste. Nenavadno, od daleč komaj vidno življenje leze za frontami sem in tje, vse tje do mirnih šatorišč za rezerve.“

Italijani imajo rešpekt pred našimi težkimi topovi.

Italijanski vojni poročevalec opisuje, kako so se utrdili Avstrijci ob Soči in pripravili na vojo, potem pa piše o avstrijski artileriji. Avstrijski topovi pošiljajo strašen ogenj na ceste, skušajo dobiti žile, ki dovažajo središču fronte živež. In srce nam močno bije, ko mislimo na spremljevalno moštvo, ki se giblje po teh cestah. Med grmenjem topov zaslišimo kar nakrat tuljenje, globokejšo in močnejšo od drugih glasov, ki preglašajo vse druge. To so sloveče avstrijske 30.5 cm havbice. In kmečko prebivalstvo, ki se umika

iz bombardiranega ozemlja, prinaša kopo poročil o teh strašnih topovih. Najglavnejši cilj teh pešasti je bil Krmin. Pri prvem strelu so se pretresla vsa poslopja in raznesla se je vest, da je eksplodiralo neko skladišče streliva. Cela množica vojakov in uradnikov je letala okoli: kaj se je zgodilo? Cel val dima se je valil iz polja sem. Ko se je val razpršil, smo videli luknjo v zemlji, 15 do 25 čevljev v premeru in 10 do 12 čevljev globoko. Ta trenutek zopet v zraku glasno zategnjeno tuljenje. In zopet oblak dima, nova eksplozija, prvi težki streli. Tako streljajo Avstrijci!

Kakor na svatbi.

Ogrski državni poslanec Bolgar piše med drugim o zadržanju naših vojakov na italijanskem bojišču:

„Sovražnik stoji kljub svoji veliki premoči tedne in mesece kakor onemogel pred nami in vsak gibljaj ga stane potoke krvi. Ni mogoče drugače, ko pa ima pred seboj armade, kakor je naša ob Soči. Ako jo obhodiš, se ti zdi, da si sredi visoke šole, ki goji vojaške vrline in jih pusti dozorevati do ploda. Bojišče imaš pred seboj kakor na dlani. Zdi se ti, kakor da čitaš v učni knjigi vojne zgodovine. Hodiš po stazah redov, samozavesti in neomajnega zaupanja na zmago. Najbolje označuje položaj to, kako se počuti armada in vsak posamezni vojak. Obrazi vojakov so takorekoč svetijo samezavesti; pridejana sta veselje in zadovoljnost. Če bi lupatam ne srečavali kakih transportov ranjencev, bi skoraj mislili, da se nahajamo na skrbno urejenem maneverskem svetu. Vrhutega povsod znaki zdrave, samoposebi razumljive discipline, kar človeka prijetno dirne. Na poti v Gorico smo prišli mimo večjega oddelka Bosancev, ki so počivali. Po naporih bojih so jih zamenjali. Vsi so videli kakor en mož, da pozdravijo častnike, ki so se naglo vozili mimo njih. Ni trenskega voza, da bi kojijaž ne obrnil strumno svoje glave v pozdrav. Taka majhna znamenja govore cele knjige. Enak sveži vojaški duh se opaža pri vseh ob cestah zaposlenih delavskih oddelkih in pri raznih, ob strani nameščenih zavodih. Vse moštvo je dobro opremljeno, vprežna in tovarna živina dobro rejena. Ojačenja, sveža krmdla iz domovine hite prepevajoč v naročje grmenju topov, ki je stalno in močno, kot da delujejo orjaške strojne puške. Vse čedno, kakor da gre na svatbo!“

Napad med nevihto.

„Slovenec“ se poroča od Soče dne 9. avgusta: Nebo na jugozapadu je zatemelo. Izza Brd so se valili preko Steverjana težki, črni oblaki na gorisko ravan. Kmalu so začele padati težke, debele kaplje, veter je završal v srebrnih listih oljk in vsula se je nevihta. Tedaj so vstajale iz laških strelskih jarkov kolona za kolono in se razpršile v rojne črte. Skozi naliiv smo videli le nejasne obrise, ki so se vedno bolj bližali našim okopom. Črta za črto. Naši topovi so zagrmeli v to šumenje dežja, kakor da bi hoteli tekmovali z grmenjem neba in pošiljali v laško mravljišče pod našimi postojankami ogenj in smrt. Naše strojne puške so zaregljale, šrapneli so se razbliskavali in ročne granate so treskale v sovražnikove vrste. Strašna je bila ta pesem: grom in blisk neba in šumenje dežja se je združilo z bobnenjem topov, z udarjanjem šrapnelov, z regljanjem strojnih pušk . . .

A laška pehota je vstrajala. Vedno nove množice so se valile preko padlih čet proti Pevmi, ki so se zvijale v mlakah umazane vode, pomešane z rde-

Avstrijci pred Brest-Litovskim. — Pred velikimi dogodki. — Ogromen plen. — Naši uspehi ob Dnjestrju.

Položaj dne 18. avgusta.

„Proti Brest-Litovsku!“ To je sedaj cilj naših armad. Današnja poročila z bojišč zagotavljajo, da so naše čete samo še 14 kilometrov oddaljene od te najmočnejše ruske trdnjave. Avstrijske čete so se od Narewa do srednjega Buga v polkrogu razpostavile in od zahodne strani korak za korakom prodirajo proti Brest-Litovsku. Rusine bežijo več tako naglo, kot od Varšave, Ivangoroda in Viste, ampak se krčevito branijo. Mogoče je celo, da bodo Brest-Litovsk branili do zadnjega. Ako se to zgodi, bo prišlo že te dni na poljanah zahodno od Brest-Litovska do velike bitke. Vsekako stojimo sedaj na severu pred velikimi dogodki. Položaj naših armad pa je v sredo dne 18. avgusta, ko pišemo te vrste, sledeči:

Del avstrijske armade (VI. armadni zbor) nadvojvode Jožef Ferdinanda, kateremu poveljuje podmaršal pl. Arz, stoji pred vratmi Brest-Litovska. Došel je po srditih bojih že do mesteca Dobrynka, ki leži samo 14 kilometrov južno-zahodno od Brest-Litovska.

Izvanredne in odločujoče uspehe sta dosegli glavni armadi avstrijskih generalov nadvojvode Jožef Ferdinanda in Köwessa. Ko sta ti dve armadi zasledili mesta Lukow, Radzyn, Miedzyrzecze, Siedloc, Biala t. d., sta v ponedeljek in torek (16. in 17. avg.) vrgli sovražnika na severo-zahodni strani Brest-Litovska čez

čo, vročo krvjo. Naše čete, ki so v dobrih kritjih že z mrzličnim ognjem stiskale puške, so prešle k protinapadu.

Juriš!!!

In spustile so se po vinogradih preko razmočenih polj skozi nevihto na sovražnika. Dež jim je udarjal v razgret obraz, a kdo se je zmenil zanj? Že je stala četa ob četi, mož ob možu. In ta človeški klopčič se je pomešal, valil iz brda na brdo med besnim jurišanjem z bajonetom, s kopiti, s pestmi — strašna borba se je razvila, boj za življenje in smrt. A naše čete so podile nevzdržema sovražnika vkljub njegovi ogromni premoči preko trt, preko steptanih polj vedno dalje, vedno dalje, skozi viхро in naliiv. Celo uro je trajal boj in s strašnimi izgubami se je umaknil sovražnik pod ognjem naših granat in šrapnelov v varna kritja.

Nevihta je ponehala. Težke kaplje so padale iz dreves na kupe mrtvecev, ki so ležali v mlakužah, v blatu. Preko bojnega polja se je odtekala v potokih umazana voda in hladila pekoče rane, ki so široko zevale na glavah in prsih laških ranjencev in se združila s krvjo razmesarjenih teles.

Italijani se ob Soči pogumno bore.

Italijanski vojaki, ki pač niso nič krivi na sramotnem verolomstvu svoje domovine, se pogumno bore. Neki oddelek berzajerov se je dal rajši do zadnjega moža postreliti, kakor da bi se udal. Junake spoštujemo tudi v sovražni suknji, zato pa toliko bolj občudujemo naše krasne fantje ob Soči, ki so se mogli tudi premoči takih sovražnih napadov uspešno upirati.

Oče in sin — sovražnika.

Zelo zanimiv in pretresljiv slučaj se je dogodil 7. avgusta blizu Podgore pri Gorici. Avstrijski oddelek, ki je naskočil italijansko postojanko, je šel z golimi bajoneti nad Italijane. Postojanka, ki so jo sovražniki dobro utrdili, je bila v četrh urah v naši lasti. Ko je bil juriš končan, so vojaki avstrijskega sanitetnega oddelka našli v neki jami dva vojaka, enega Avstrijca in enega Italijana, ki sta ležala v mlaki krvi. Italijan, star okoli 45 let, je imel v trebuhu avstrijski bajonet in Avstrijec italijanskega. Oba nasprotnika sta se zvijala v groznih mukah. Sanitejci so najprvo potegnili bajonete iz trupel in nato oba za silo obvezali. Oba so položili na skupno nosilnico. Iz ust avstrijskega vojaka, ki je bil star 20 let, se je izvil naenkrat bolesten vzdih: „Oče, oče!“ Tudi Italijan je odprl oči in zaklical: „Giuseppe, Giuseppe!“ Končno se je dognalo, da sta bila ranjenca oče in — sin. Oče, Tirolec, je pred leti zbežal v Italijo, kjer so ga sedaj vtaknili med vojake, sin pa je bil uvrščen med tirolske strelce. Po preteku pol ure je oče izdihnil, sin pa je umrl na obvezalšču.

2000 lir za prvo bombo, vrženo na Dunaj.

Iz Chiassa se poroča, da je razpisal nek Milančan 2000 lir kot nagrado tistemu italijanskemu zrakoplovu, ki bo vrgel prvo italijansko bombo na Dunaj.

Kakšna dela opravljajo naši ujetniki na Italijanskem.

List „Giornale dell' Commercio“ v Florenci poroča, da se bo uporabilo nekaj tisoč naših ujetnikov v italijanskem ujetništvu za zgrajenje cest, za pogozdovaje in za uravnavno potokov ter za druga težka dela.

reki KLIKAWA in KRŠNA (pritok Buga severo-zahodno od Brest-Litovska) in potisnili Ruse čez Bug.

Armada, ki je zasedla Włodawo ob Bugu, prodira od juga ob Bugu proti Brest-Litovsku ter je že dosegla mesto Sławatynce in stoji kakih 22 do 25 kilometrov pred rusko trdnjavo. Del te armade pa se je pri Wladimir-Wołyńskem (na izhodnem bregu Buga) razprostrl proti izhodu in ob reki Turija v močvirnatem ozemlju prodira proti trdnjavi Kowel z namenom, da odreže Rusom železnico, ki veže Brest-Litovsk čez Kowel z južnoruskimi trdnjavami Rowno, Beridičew in Kijew.

Od severa pritiskajo zavezniške čete ob Narewu in Nurezu proti Brest-Litovsku. Vendar so te čete oddaljene še 50 do 40 kilometrov od trdnjave. Železnica, ki veže Brest-Litovsk s trdnjavami Bjelostok, Osowiece, Grodno in Kowno, je odrezana. Tem trdnjavam (severno od Brest-Litovska) grozi obkolitev. Posebno ogrožena je trdnjava Kowno ob reki Njemen. Pravijo, da je padeč te trdnjave vsak čas pričakovati. Na skrajnem severnem krilu so se Rusi nemškemu prodranju proti Rigi in Dvinsku srdito ustavili.

Trdnjava Nowo-Georgiewsk (severo-zahodno od Varšave), ki je popolnoma obkoljena od zavezniških čet, se ni padla, pač pa so Bavarci zasedli več važnih predutrb.

Ob Zloti Lipi vlada mir, ob Dnjestrju se vrše manjši boji.

Oklic vojskovodje na armado.

Vrhovni poveljnik feldmaršal nadvojvoda Fridrik je izdal povodom cesarjevega rojstnega dne, ki se je letos vsled položaja posebno slovesno obhajal v armadi in mornarici, sledeči oklic, ki se je razglasil moštvo v maternem jeziku:

Vojaki!

Že več kakor eno leto se nahajajo naše čete na kopnem in na morju v najhujši borbi vseh časov zoper cel svet sovražnikov! V neštevilnih bojih se je borila naša armada in naše vojno brodoge z neomajeno hrabrostjo in priborila našim zastavam novo in neverljivo slavo! V trdem boju preizkušeni in zmagonosni, v polnem zaupanju na končno zmago naše pravične in svete stvari, praznujemo danes že v drugi dan na bojnem polju rojstni dan Njegovega Veličanstva našega najmilostljivejšega cesarja in kralja.

Ne moremo vsi, kakor sicer v mirnem času, obhajati slovesno ta najvišji praznik vsakega vojaka. Z orožjem v rokah se nahaja večina od Vas oko v oko pred sovražnikom! Toda kjerkoli nas naj najde ta praznik, bodisi v vročem boju na krvavem bojišču, na marših ali v taborih, na kopnem ali na morju, povsod se danes spominjamo z vso spoštljivostjo prevzvišene osebe našega najmilostljivejšega najvišjega vojskovodje.

Kakor po vsej naši lepi očetnjavi, tako tudi v naših vrstah neposredno pred sovražnikom se pošiljajo danes tople molitve k Bogu, ki blagoslavlja naše orožje, za blagor našega ljubljenejšega cesarja in kralja. Naše najskrenejše želje za blagoslov povodom tega slovesnega dneva združujemo z novo zaobljubo, da bomo, naj pride, karkoli boče, vstrajali moško in zvesto v boju, dokler se nam ne posreči z božjo pomočjo si priboriti končne zmage in splesti novih lavrik okrog častitljive glave našega ljubljenejšega cesarja in kralja, katerega naj štiti vsegamogočni in ga ohrani v blagor očetnjavi in v blagor njegove armade in vojne mornarice.

Avstrijec v zunanjih brest-litovskih utrdbah.

Budimpeštanski list „Pesti Hiriap“ piše, da je dobil od svojega poročevalca zanesljivo poročilo, da bodo avstrijske prednje čete že te dni došle v zunanje utrdbe trdnjave Brest-Litovsk. Na južno-zahodni strani so baje naši bili v torek dne 17. t. m. oddaljeni le še 14 kilometrov od trdnjave.

Brest-Litovsk.

Naše in nemške armade so prodrle od zahodne strani v polkrogu pred Brest-Litovsk. Razdalja med njimi in zunanji utrdbami znaša, kakor pravijo novejša poročila, komaj 14 km, t. j. tri ure hođa. Trdnjava Brest-Litovsk je ena največjih ruskih trdnjav, zgrajena ob reki Bug, oddaljena od Varšave nad 180 km, od Lvova pa nad 250 km. Brest-Litovsk je glavno mesto vladnega okrožja Grodno in šteje kakih 60 tisoč prebivalcev, od katerih so tri četrtine židje. Glavna trdnjava je zgrajena na otoku reke Bug in ima zelo močno utrjeno območje. Brest-Litovsk je v vojaškem oziru velevažno križišče železnice in cest. V Brest-Litovsk se stekajo štiri železnice iz vseh strani ruskega cesarstva. Bližnja okolica je zelo rodovitna, južno in južno-izhodno od Brest-Litovska se razprostirajo velikanska močvirja, takozvana Rokitno ali Pripjet-močvirja, ki so tako velika, kakor polovica rumunskega kraljestva.

Velikanski napori.

Skoro nepreračunljivi so napori, ki jih morajo naše čete, ki prodirajo na Rusko, prenesti. Posebno težaven je dovoz. Mostove čez reko so Rusi za seboj podrli, železnice so poškodovane, ceste spremenjene v blatne klance. Vendar je naše armadno vodstvo vse potrebno ukrenilo, da je armada pred Brest-Litovskim z vsem dobro preskrbljena. Na tisoče vozov se pomika za armado, mnogo tisoč rok popravlja železnice, ceste in mostove.

S kruhom in mesom dovolj preskrbljeni.

Naša in nemška armada ste na Ruskem s kruhom in mesom tako bogato preskrbljeni, da se našim hrabrim vojakom ni treba bati glada. Berolinski listi poročajo, da so se Avstrijci v Siedlcach, Radzynu, Wlodavi, Parczewem in Miedyrzeczah polastili toliko zaloga žita in moka, da sta avstrijska in nemška armada za več mesecev preskrbljeni s kruhom. Tudi veliko število goveje živine so naši zajeli.

Trdnjava Kowno pred padcem.

Ruski listi pišejo, da sovražni težki možnarji bruhajo na rusko trdnjavo Kowno tako silni ogenj, kakor da bi se odprlo pekleno žrelo. Rusi pravijo, da se trdnjava temu ognju ne bo mogla več dolgo ustavljati.

Ob Dnjestru.

Ogrski listi poročajo, da so Avstrijci severozahodno od Horodenke zabilo močno zagozdo v rusko obrambno črto severno od Dnjestra. Naše čete stojijo severno od Černelice že več kilometrov na levem

Dnjestrovem bregu. Tudi v kotu med rekami Dnjestr, Seret in Zbruz smo že pridobili nekaj prostora. Ker silijo tudi na severu od Wladimir-Wolinskega naše čete v izhodni smeri v Rusijo, je ruska armada, ki straži izhodno Galicijo na oni strani Zlote Lipe in Dnjestra v nevarnosti, da jo naši polagoma obkolijo.

Rusi so padeč Varšave zatajili.

Dne 10. avgusta so poslali ruski vojaki, ki so v postojankah na levem Dnjestrovem bregu pri Zaleskyju, na našo stran posebnega odposlanca z vprašanjem, ali je res, da je Varšava padla. Ruski vojaki pravijo, da so jim častniki zatrjevali, da je padeč Varšave le prazna bajka. Rusi so se našim lepo zahvalili za poročilo.

Izdajalec na vislicah.

Švicarski listi poročajo, da je ruski vojni minister obsodil tri uradnike ruskega vojnega ministrstva in sicer Riegerja, Freiburga in Talknikolisa, na smrt na vislicah, ker so baje izdali tajne varšavske trdnjavske načrte sovražnikom ter so na zvit način povzročili, da trdnjava ni bila z vsem potrebnim dovolj preskrbljena. Voditelj pisarne za trdnjavsko oskrbovanje v ruskem vojnem ministrstvu, baron Grofius pa je obsojen na dosmrtno izgnanstvo. Njegove tri pomagače so že obesili.

Švedija dovoli uvoz streliva v Rusijo.

Vojni strokovnjaki pravijo, da je glavni vzrok ruskega umikanja veliko pomanjkanje streliva. Rusija ima le malo tovarn za izdelovanje streliva in tudi potrebnih snovi ji manjka. Iz Kodanja se sedaj poroča, da bo Amerika odslej pošljala preko Švedske izgotovljeno in surovo strelivo na Rusko. Dosedaj Švedska ni dovoljevala tega uvoza preko svojih pokrajin.

Amerika je kriva.

List „Lokalanzeiger“ priobčuje pogovor američanskega vojnega poročevalca Amersona z nemškim generalnim polkovnikom pl. Moltkejem, ki je na vprašanje, kako dolgo še utegne trajati sedanja vojska, odgovoril sledeče: „Kako dolgo utegne trajati sedanja vojska, je odvisno od tega, kako dolgo bo še Amerika zalagala četverosporazum z orožjem, municijo in z drugimi vojaškimi potrebščinami. Če bi Amerika ne zalagala četverosporazuma, bi bile naše armade že končale vojsko na eni fronti. Ker zalaga Amerika četverosporazum z vojaškimi potrebščinami, se mesarjenje le samo podaljšuje.“

V Švici se bo sklepal mir.

Italijanski list „Secolo“ poroča, da se muči sedaj prejšnji papežev nuncij v Monakovem, kardinal Marzetti, v Švici. Namen njegovega bivanja v Švici je, da ukrene potrebne predpriprave, da se bo udeležil prihodnjih mirovnih pogajanj, ki se bodo vršila v Švici, tudi Vatikan.

Važno posvetovanje v Petrogradu.

V Carskojem selu v Petrogradu se je dne 17. avgusta zbralo večje število poveljujočih generalov s fronte, ministri in predsedstvo dume. Pod carjevim predsedstvom se je vršil nato kronski svet, kateremu se pripisuje velika važnost.

Na Balkanu.

Srbija in Grčija sta zahteve četverosporazuma odklonili in nočeta nič slišati o odstopu macedonskega ozemlja Bolgariji. Na drugi strani pa tudi Bolgarija ni zadovoljna s pogoji, katere ji je stavil četverosporazum in hoče imeti vse macedonsko ozemlje, na katerem prebivajo Bolgari.

Grška zbornica, ki se je sestala dne 16. avgusta, je izvolila z 192 glasovi od 306 oddanih Venizelovega pristaša Zaritzianova za predsednika. Radi tega je ministrski predsednik Gunaris podal ostavko. Naslednik še ni določen, skoro gotovo pa postane Venizelos ministrski predsednik.

Rumunija se je spokorila in je prekinila svoje vojne priprave na naši meji. Spoznala je, da ima le večji dobiček, ako ostane nepristranska in ne napade Avstrije, kakor Italija. Rumunija je dovolila uvoz žita in petroleja v Avstrijo.

Zasebna poročila pravijo, da so Italijani zasedli Drač in da pošiljajo mnogo vojaštva v Albanijo. Med Črnogorci in Albanci je prišlo blizu Skadra do krvavih bojev.

Francija.

V francoski zbornici je prišlo dne 12. in 13. avgusta do burnih prizorov. Opozicija je očitala vojnemu ministrstvu razne nerednosti in goljufije pri armadi.

Napadi so bili pred vsem obrnjeni proti vojnemu ministru Millerandu, kateri baje misli odstopiti.

Ker so se v bolnišnicah od časa, kar traja vojska, delili ranjencem, bolnim in umirajočim vojakom sv. zakramenti in se je opazovalo, da se mnogi vračajo v katoliški tabor, so svobodomiselet in socialisti prisilili vlado, da je ta začela nasprotovati katoliškemu gibanju in je izdala oklic, v katerem se vojaštvo ne sme navajati k nobeni veri, ampak se naj varuje popolna svoboda.

V Egejskem morju se velik sovražni parnik potopil.

Dne 17. avgusta je potopil nemški podmorski čoln v Egejskem morju velik sovražni prevoznik parnik s 10.000 tonami, ki je prevažal sovražne vojake. Na potopljeni ladji je bilo 3000 vojakov, namenjenih za bojišče ob Dardanelah. Le malo število moštva se je rešilo.

Nov kitajski cesar?

Iz Kodanja se poroča: V Pekingju, glavnem mestu Kitajske, se vrše neprestana posvetovanja. Pričakuje se, da bo proglašen sedanji predsednik kitajske ljudovlade, Juansikaj, za kitajskega cesarja.

* **Prijatelj slovenskih vojakov!** Na tisoče slovenskih vojakov stoji na bojišču, kjer se junaško borijo za cesarja in domovino. Ves svet občuduje njihovo hrabrost. Njihovo junaštvo preganja sovražnika na severu, na jugu pa ga dozdaj zadržuje, da ne more opustošiti in pomandirati naše slovenske zemlje. Slovenci! Kako žalostno bi izgledalo pri nas, ko bi besedolomni Lahi vdrl v naše kraje, razdejali naše vasi in trge, pomandrali naša polja in naše gorice, morili naše očete in matere, onečali slovenske žene in dekleta! Ali ni nad vse žalostna usoda tistih ljudi, ki so morali zapustiti zaradi sovražnika svoje domove in pobegniti v tuje kraje! Nam tega ni treba. Zahvaliti se imamo za to našemu junaškemu vojaštvu, ki z vso navdušenostjo odbija nepoštenega sovražnika od naše zemlje. Zato pa moramo biti našim junakom iz srca hvaležni. In kako naj pokažemo to hvaležnost? Naši vojaki so daleč od svojega doma. Izvejo le malokaj, kar se godi po slovenski domovini. Dolg čas jim je v strelskih jarkih po svojih domačih. Zato so silno veseli, ako na bojišču dobijo v roke „Slovenskega Gospodarja“ ali „Stražo“, ki jim prinese ta novic iz domovine. „Slovenski Gospodar“ in „Straža“ romata potem iz roke v roko in slovenski junaki jih ne dajo od sebe, dokler ni zadnja vrsta prečitana. Polni hvaležnosti so naši junaki za vsak pripisan list. Mnogi si ga naročijo na bojišče. Veliko jih je pa tudi takih, ki si ga ne morejo naročiti, ker nimajo denarja ali ker naročnine ne morejo poslati iz bojišča. Upravništvo pošilja zastoj najmanj 1000 izvodov naših listov vsak teden narazno bolnišnice in na bojišče. Več ne more storiti pri sedanjih draginjah, ko mora papir, barvo in sirovo olje po 25 odstotkov, da celo po 400 odstotkov dražje plačevati, kakor poprej. Prijatelji slovenskih junakov! Poskrbite, da bodo naši vojaki dobili na bojišče naše liste „Slovenskega Gospodarja“ in „Stražo“! Žrtvujte nekaj vinarjev v ta namen. S tem se bodele braniteljem naših domov najbolj prikupili. — Kolikokrat se popolnoma nepotrebno izpije marsikateri liter vina ali piva! Pritrgajte si enkrat pripiljači in darujte tiste vinarje, ki ste jih s tem prihranili, za naše vojake, da dobijo slovenske liste v roke. V Mariboru se je osnoval odbor, ki zbira prostovoljne doneske, s katerimi se plačujejo naši slovenski časniki, da se potem brezplačno pošiljajo našim slovenskim vojakom. Somišljeniki! Zbirajte pridno tudi najmanjše zneske v ta namen in pošljite jih, da ne bo pomot, samo na naslov: Slovenski časniki za vojake v Mariboru, Koroška cesta št. 5. — Imena darovalcev se bodo objavila v listu „Straža.“

Razne novice.

* **Romanje na Oljsko goro.** Na uvodnem mestu vabimo na romanje k Materi božji na Oljko, katero se vrši zadnje nedelje v avgustu, dne 29. avgusta. Glavno opravilo bo ob 11. uri predpoldan. Pridigo ima prof. dr. Hohnjec.

* **Romanje na Brezje** je bila veličasna prireditev slovenskega naroda. Na tisoče in tisoče vernih Slovencev in Slovenk — cenili so njih število okoli 10.000 — iz vseh slovenskih dežel se je zbralo, da proslavi cesarjevo 85 letnico in izprosi od Boga in Marije srečno zmago avstrijskemu orožju. V ponedeljek dne 16. avgusta zvečer se je vila krog svetišča velikanska procesija. Nešteto lučic je razsvetljevalo nočno temo. Najsvetejša je nosil ljubljanski knezoškof dr. Jeglič, za njim so šli deželni glavar dr. Susterskič, poslanec dr. Kordešec in prof. dr.